

Hemtjänstpersonal tänjer på reglerna för verksamhetens bästa

En ny avhandling från Göteborgs universitet visar att arbetslag i hemtjänsten av lojalitet mot vårdtagarna ibland bryter mot reglerna för hur arbetet ska utföras. - Man gör ibland mer och man gör annorlunda och det ser ledningen mellan fingrarna med, för det ger en god kvalitet på vården och det får hjulen att snurra, säger Marie Hjalmarsson.

Marie Hjalmarsson, universitetsadjunkt i pedagogik på Högskolan Väst i Trollhättan, har gjort en fallstudie av ett arbetslag inom hemtjänsten i en västsvensk kommun. Studien genomfördes i samband med att handdatorer infördes, framför allt i syfte att hemtjänstpersonalen skulle registrera vilka arbetsuppgifter de utförde. Detta var arbetsgivarens initiativ.

– Hemtjänstpersonalens utnyttjande av arbetstiden ifrågasattes av ledning och politiker och även om man klädde in det i andra ord, så var projektets huvudsyfte att styra personalens arbetsprestationer genom kontroll, säger Marie Hjalmarsson.

Hon menar att ifrågasättandet delvis har att göra med att hemtjänstpersonal arbetar ute i samhället och i andra människors hem. De som befinner sig i en speciell byggnad, till exempel ett äldreboende, medan de arbetar, förutsätts mera självklart ägna sig åt sina huvudsakliga arbetsuppgifter så länge de är i byggnaden. Försöket att registrera arbetsprestationer med hjälp av handdatorer övergavs på grund av tekniska problem. Istället övergick man till ett system med mobiltelefoner.

Marie Hjalmarssons huvudfokus har varit att undersöka hur hemtjänstpersonalen skapar och utnyttjar handlingsmöjligheter inom ramen för anställningen. Hon fann att de har ett lojalt förhållningssätt och gör överväganden om vem och vad de ska vara lojala mot. De visar en kollegial lojalitet och en lojalitet mot organisationen och ledningen, men framför allt gäller lojaliteten vårdtagarna.

– Det finns en mycket stark lojalitet gentemot vårdtagare som faktiskt gör att man som anställd i hemtjänsten ibland bryter mot regler för hur arbetet ska utföras, säger Marie Hjalmarsson.

För varje vårdtagare finns ett biståndsbeslut som reglerar vad hemtjänstpersonalen ska göra, men ofta gör de mer än vad som står i beslutet. Det här är exempel på en typ av informellt motstånd som hemtjänstpersonalen uppvisar.

– Skulle personalen arbeta exakt efter de regler som finns, så skulle det inte fungera, säger Marie Hjalmarsson.

Läs avhandling i fulltext >> <http://gupea.ub.gu.se/dspace/handle/2077/20322>

Marie Hjalmarsson lägger fram sin avhandling Lojalitet och motstånd – anställdas agerande i ett föränderligt hemtjänstarbete vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Göteborgs universitet.

Tid: fredag 18 september kl 10.00

Plats: Högskolan Väst, Albertsalen, Gustava Melins gata 2, Trollhättan

För mer information kontakta Marie Hjalmarsson.

marie.hjalmarsson@hv.se, telefon 0520 - 22 38 64